

Indítvány a hatósági husszék megszüntetésére.

(A Szeged tudósítójától.) A szerdai közgyűlés tárgysorozatának indítványrova feltűnően és szokatlanul hosszú lesz. Az indítványozók sorában szerepel Balogh Lajos, Mihalovits Dezső, Kelemen Béla és társai, ujabban pedig Körmeny Máttyás csatlakozott az indítványozókhoz. Indítványát hétfőn délelőtt jegyeztette be a polgármesteri hivatalban. Indítványozza, hogy a közgyűlés utasítsa a tanácsot a hatósági üzemek, különösen a hatósági mészárszék fokozatos megszüntetésére még pedig úgy, hogy ezek az üzemek legkésőbb december 31-ig teljesen megszűnjenek.

Az indítvány ügyében kérdést intéztünk Körmeny Máttyáshoz, aki elmondta, hogy az indítvány tulajdonképeni célja a hatósági husszék megszüntetése, mert ma már nincs semmi ok arra, hogy a város indokolatlan konkurrenciával nehezítse meg a szegedi husiparosok amúgy is nehéz életét.

Körmeny Máttyás szóval, mint ipartestületi

elnök, a közgyűlésen akarja elérni azt, amit eddig a husiparosok sem a város tanácsánál és — úgy látszik — a kereskedelmi miniszternél sem tudtak elérni. Az indítvány sorsa véleményünk szerint nagyon reménytelen, mert a husiparosok akciója általános visszatekintést keltett az egész városban. A fogyasztók érdeke ugyanis megköveteli a hatósági husszék további változatlan fenntartását, ez a szempont pedig feltétlenül fontosabb, mint néhány elégedetlen ember anyagi érdeke. Körmeny Máttyás indítványából különben nem derül ki, hogy a „hatósági üzemek” alatt csak a város által kezelt közhasznú üzemeket érti, vagy pedig közéjük számít minden más hatósági — többek között a külső munkát is vállaló — katonai üzemet, például a Mars-nyomdát is. Mert a Mars-nyomda meglehetősen konkurrenciát jelent a szegedi magánnyomdavidálatok számára, még a szegedi iparosok hivatalos lapjának előállításával is.

Horger egyetemi tanár pöre a felesége ellen.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) A budapesti büntetőtörvényszéken hétfőn kezdték meg dr. Horger Antalnak, Horger Antal szegedi egyetemi tanár feleségének büntügyében a fő tárgyalást. A vádirat házastárson elkövetett szándékos emberölés kísérletével vádolja Horgernét, meri 1912 november 15-én Budapesten szóváltás közben revolverlövéllyel megsebesítette az urát. Horger Antalné a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondta, hogy dr. Horger Antal 1921 januárjában lépett házasságra, férje azonban nem tartotta el, neki kellett dolgoznia, hogy megéljen. Emiatt elhidegült a viszony közöttük. Amikor Horger kinevezték a szegedi egyetemre tanárnak, „megkérdezése nélkül” elfogadta az állást és leutazott Szegedre. Amikor először ment föl Budapestre és meglátogatta feleségét, összevesztek és Horger kijelentette, hogy elválnak. Holmiját is elvitte, de sok mindent a felesége lakásán hagyott. Levélben szólította fel az elhagyott holmi elvitelére. Horger erre azt a hírt terjesztette róla, hogy a kérdéses holmit Horgerné ellopta. A végzetes nap délutánján beállított hozzá Horger.

— Én éppen a diványon feküdtem — mondja Horgerné vallomásaiban — a hálószobában. Azt mondta, hogy eljött a holmiért. Menjen át a másik szobába — mondtam neki —, mert nem vagyok felöltözve. De nem mozdult. Erre magamra kaptam egy kendőt és kinyitottam a szekrény ajtaját, hogy kiszedjem a holmit. Szóváltás támadt közöttünk. Horger elém ugrott és támadó állásban folytatta piszkálódásait, mire én arcába vágtam. Ekkor megrohadott, fejbe-vágtam, lökött rajtam egyet, levágott a diványra, hajamat tépte és fojtogatott, egyik ujjamat csontig harapta. Segítségért ordítottam. Szolgája

és kislányom befutottak a szobába. Szétválasztottak. Amikor felpillantottam, láttam, hogy kislányomat üti. Az arcát véresre verte. Elvesztettem a fejem, a szekrényhez ugrottam és kivettem a revolvert. Sohasem volt még revolver a kezemben. Nem akartam ölni. Elsült kétszer is a kezemben. Horger felkiáltott: „Még lött!”

A bíróság ezután dr. Horger Antalt hallgatta ki, aki elmondta, hogy amikor kinevezték egyetemi tanárnak Szegedre, felesége kijelentette, hogy ő Pestre ment férjhez, nem megy le Szegedre. Ettől kezdve elhidegült teljesen a viszony. Tudta azelőtt is, hogy felesége egyáltalában nem szereti, mert durva, lelketlen volt hozzá mindig.

Ezután Horgerhez az ügyész intéz egy-két kérdést.

Ügyész: Igaz-e az, hogy a leányát megöltötte?
Horger: Lehetséges.

Ügyész: Igaz-e, hogy az ütés következtében a leánya vérzett?

Horger: Lehet, hogy egy kicsit megkarcoltam.

Ügyész: A lövés után mi történt a revolverrel?

Horger: Valószínűleg leejtettem.

Ügyész: Az első lövés előtt véleménye szerint mi volt a pukkanás?

Horger: Később tudtam meg, hogy a feleségem a kályhába lött.

Ezután Siklóssy Jenőt hallgatták ki, majd dr. Németh Ödön orvosszakértő véleménye következtetése volt Horgerné elmebeli állapotára vonatkozólag, de kijelentette, hogy csak hat hét után mondhat véleményt, mert ennyi idő feltétlenül kell a megfigyeléshez.

Ezután az ügyész indítványára a tárgyalást elnapolták.

Szabó Dezső nyilatkozik „barátairól” és „nyomoráról”

Kik gyűjtöttek Szabó Dezsőnek?

(A Szeged tudósítójától.) Szabó Dezső, a legnépszerűbb és a legnyugtalanabb magyar író, egy idő óta megint elhallgatott. Mióta két évi börtönről itéltek egy újságcikk miatt, nem irt semmit, legföljebb nyilatkozott, az ő kegyetlenül ironikus modorában, a csörgő sipka alatt keserű igazmondással. Most azonban megint hallat magáról. Levelet irt lapunk szerkesztőségének, amelyben védelmet kér és segítséget tolokodó barátai ellen, akik kompromittálják. A levél így szól:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Hiszem, hogy esetleges politikai vagy irodalmi nézetkülönbség nem fogja Önöket megakadályozni abban, hogy segítsenek nekem: megvédeni az emberi jószágot a lelkiismeretlen kísérletezőktől.

Igen szépen kérem mellékelte interjumban b. lapjokban ismertetni.

Kiváló tisztelettel

Szabó Dezső

A szirtes uti remetének szíves öröme állunk rendelkezésére. Irodalmi nézetkülönbségről szó se lehet közöttünk, kivált ami Szabó Dezső irodalmi értékét illeti: mi voltunk annak legelső hirdetői és megbecsülői. Szabó Dezsővel most az történt, hogy kurzusbarátai (még mindig maradt belőlük) az ő tudta és engedelmével, a háta mögött

és mégis a neve alatt gyűjtést indítottak a „legnagyobb magyar és legnagyobb magyar író” feljegyzésére. Szegeden is látható volt egy új könyvkereskedés kirakatában ez a nyomtatott gyűjtőív, amely élénk színekkel ecsetelte Szabó Dezső nyomorát.

Most végre maga Szabó Dezső is tudomást szerzett erről a nevért megszegyenítő és hozzá méltatlan koldulásról és pumpolásról és igen természetesen csattanós és határozott választ adott azoknak a „budapesti barátainak”, akik első sorban a jó vidéken iparkodnak bizonyos összegeket bevasalni Szabó Dezső számlájára. A rendkívül éles hangú és érdekes tartalmú nyilatkozat a következő:

— Vidékről kaptam először a hírt, aztán a Magyar Hirlapban olvastam, hogy nem tudom kik, nem tudom miért, gyűjtést rendeznek számomra. A dolog természetesen megdöbbentett. Mikor így már nyilvános botrányra kezdett dagadni a dolog, megjelent nálam lapomnak volt szerkesztője, Rik Ödön tartalékos százados és városi mérnök, aki legnagyobb meglepetésemre kijelentette, hogy a gyűjtést ők rendezték. Hogy a közönség tájékoztatva legyen, megdöbbenéssel a következőket kell tudomására hoznom:

Ahogy a lapom megszűnt, anyagi helyzetem megjavult és ezt Rik Ödön ur nagyon jól tudta.

Azon a napon, amelyiken a két évi börtönről ítélték, hozzám jött és felszólított, hogy írjak egy válaszpíratot az ítéletre, amit ő ki fog adni. Annyira megdöbbentett, hogy Rik Ödön ur még egy engem érő új veszedelem árán is üzletileg akarja értékesíteni az esetet, hogy minap levelet irtam neki, amelyben udvariasan tudtára adtam, hogy nem akarom többé a környezetemben látni. És íme, Rik Ödön ur, aki, amikor szükség volt rá, még kötelességszerű méltányosságra se volt kapható, másfél hónappal azután, hogy eltávolítottam magamtól minden ok és szükség nélkül végig-hurcolja a nevem az országban és tudtomon kívül szegény tanítóktól, tanítónőktől és egyszerű emberektől lelkesedett ki a nevemmel 50 és 25.000 koronákat.

Rik ur kiterjesztette az akciót a megszállott területekre is, hogy szegény anyáknak Kolozsváron megszerezze azt az örömet, hogy a fia számára koldulni kell. Ha ez becsületes és megengedhető dolog, akkor életemet az emberi jogrenden kívül kívánom leélni.

Követelem, hogy a megpumpolt, kivétel nélkül szegény embereknek az összeget rögtön adja vissza.

Öt napja elmúlt és annak postai bizonyítékát eddig nem kaptam kézhez, amint azt megígérte nekem. Követelem, hogy a lapokban nyilatkozatot adjon le, amely nyilvánvalóvá teszi, hogy távol állott a szegény embereknek ilyen piszkos megpumpolásától. Mivel biztos tudomásom van arról, hogy a gyűjtések nagyobb arányokban történnek az országban felszólítok mindenkit, hogy amennyiben a pénzt nem kapta vissza, a dolgot nekem azonnal írja meg, még akkor is, ha bármilyen utanjárással, rámváló hivatkozással vagy akár nevem aláírásával magyarázgatná az összeg vissza nem küldését. Ezzel az illetők nekem nagy szolgálatot tesznek és kérem, terjesszék ezt ismerőseik körében is. Figyelmeztetek mindenkit, hogy az Élet és Irodalom szerkesztőségével és kiadóhivatalával, amennyiben ilyenek még léteznek, semmi érintkezésem nincs és oda semmi engem érintő közlemény nem irányítható. Magyar művészeknek lehet nehéz az élet, de egy sem fog köztük olyan akadni, aki szegény emberek jóérzésének kizsákmányolásából akarja fenntartani magát. Ha pedig valakit elfog a nagylelkűség, ezt a nemes lelki-folyamatot a maga bugyellárisából bonyolítsa le, mert tanítóktól és tanítónőktől kisoránczozott összegekkel adni a bőkezűt, becsutelt dolog.

Andor Zsigmond nem mond le.

(A Szeged tudósítójától.) A legutóbbi színház-ügy nullámai végre elsimultak. Minden vonalon életbelépett a fegyverszünet, de kérdés, vajon a fegyverszünetet végleges béke követi-e majd.

Andor Zsigmond színigazgató, aki — mint ismeretes — néhány nappal ezelőtt a várossal kötött szerződésének felbontását kérte a tanácsától, mert annak további betartása anyagi romlását idézné elő — hétfőn délelőtt a polgármesternek átnyújtott beadványában kijelentette, hogy felmentését kérő előbbi beadványát visszavonja.

— Andor Zsigmond visszavonta a kérvényét — jelentette öröms hangon a polgármester hétfőn délelőtt az üléselő tanácsnak. — Megmondtam ugy-e, hogy soha se volt jó az a nagy sietség. Tudtam előre, hogy kiegyeznek Palágyival és így tárgyalanná válik az ügy. Ezért nem volt sürgős a döntés.

A tanács szintén örömmel vette tudomásul a fordulatot, úgy hogy a hétfői tanácsülésen már szóba sem került a színház ügye. A fordulatot egyébként az idézte elő, hogy Andor Zsigmond vasárnap kiegyezett Palágyival. A kiegyező felek szigorú titoktartást fogadtak és így az egyezés részletei nem kerültek nyilvánosságra. Hír róla többféle is van forgalomban. Egyes verziók szerint Palágyi lemondott a százalékos haszonrészesedéséről három és félmillió korona havi fix haszonrészesedés ellenében. Más verziók szerint az eredeti hét százalékos szállították le három és fél százalékra. A verziók helyességéért nem vállalunk felelősséget, mert az érdekelték ebben az ügyben minden felvilágosítást megtagadtak.

Andor Zsigmond a lemondását visszavonó beadványában arra kéri a tanácsot, hogy tegyen javaslatot a közgyűlésen megfelelő színházi segély kiutalására. A tanács ezzel a kérdéssel a keddi előkészítőn foglalkozik. Értesülésünk szerint hat vagon szén és száz mázsa tűzifa meg-szavazását fogja javasolni.